

4. Пулюй І. Збірник праць. Т. [1/2]. За заг. ред. В. Шендеровського. Київ: Рада, 1996. 710 с.
5. Гайда Р., Пляцко Р. Іван Пулюй: життя і творчість: монографія; Наук. т-во ім. Шевченка. Львів: Дослід.-вид. центр НТШ, 2019. 219 с.
6. Ueber die Herstellung der elektrischen Glühlampen (System Puluj) in Steyr. *Dingler's Polytechnisches Journal*. Band 257. Jahrgang 1885. S.17-19.
7. Puluj J. Les lampes à incandescence du système Puluj. *La Lumiere Electrique: Journal Universel D'Electricite*. Paris, 1885. № 38. P. 567.
8. Барвінський О. Спомини з мого життя. Т.2., Ч. 5 / Упоряд. А. Шацька; Ред. Г. Бурлака, А. Атаманенко. НАН України. Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка; Українське історичне товариство; Українська вільна академія наук США, Історична секція; Національний університет "Острозька академія". Житомир: Вид. О. О. Євенок, 2019. 728 с.

УДК 811.161.2'243:371.64:069.5(477)

Назаревич Л. Т., к. філол. н., доц.; Денисюк Н. Р. к. філол. н., доц.; Федак С., к. філол. н., доц.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВІРТУАЛЬНА ЕКСКУРСІЯ В КІМНАТУ-МУЗЕЙ ІВАНА ПУЛЮЯ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Анотація. У розвідці висвітлено роль віртуальних екскурсій як інноваційного інструменту популяризації української культури у світі. Автори зосереджуються на прикладі організації екскурсії до кімнати-музею Івана Пулюя ТНТУ, аналізуючи її застосування в навчанні української мови як іноземної. Акцент зроблено на інтеграції тематичних відео, читанні текстів та формулюванні запитань, що сприяють когнітивній активності студентів, розвитку комунікативних навичок і закріпленню лексико-граматичного матеріалу. Розглянуто значення мультимедійних ресурсів і дидактичних матеріалів у підвищенні ефективності навчання. Автори роблять висновок, що такі екскурсії не лише розширюють мовні компетенції студентів, а й сприяють глибшому розумінню культурного надбання України, формуючи міжкультурний діалог.

Ключові слова: віртуальна екскурсія, адаптація іноземців, кімната-музей, українська мова як іноземна.

Nazarevych L. T., PhD in Philology, Associate Prof.; Denysiuk N. R., PhD in Philology, Associate Prof.; Fedak S. A., Candidate of Philology, Associate Prof.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

**A VIRTUAL TOUR TO THE IVAN PULUJ MUSEUM ROOM
IN TEACHING UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE**

Abstract. The study highlights the role of virtual tours as an innovative tool for promoting Ukrainian culture worldwide. The authors focus on organizing a virtual tour to the Ivan Puluj Museum Room at TNTU, analyzing its use in teaching Ukrainian as a foreign language. Emphasis is placed on integrating thematic videos, reading texts, and formulating questions that foster students' cognitive activity, communication skills, and lexical-grammatical knowledge. The significance of multimedia resources and didactic materials in enhancing learning efficiency is examined. The authors conclude that such tours not only expand students' language competencies but also deepen their understanding of Ukraine's cultural heritage, facilitating intercultural dialogue.

Keywords: virtual tour, foreign students' adaptation, museum room, Ukrainian as a foreign language.

Спостерігаємо неабиякий інтерес до віртуальних екскурсій в Україні та світі. У часи пандемії «COVID-19» і в часі російсько-української війни особливо відчутною стала потреба в оцифруванні культурних пам'яток та створенні віртуальних турів. Зокрема, віртуальним турам присвячено низку сайтів і «Музейний портал» [8], який дає можливість віддалено відвідати 251 музей. Ми ж у науковій розвідці зосередимося на віртуальній екскурсії в кімнату-музей Івана Пулюя ТНТУ під час занять української мови як іноземної. Акцентуємо на опануванні нової лексики, розвитку комунікативних навичок іноземців у ході екскурсії.

Про застосування в навчальному процесі інноваційних підходів, зокрема віртуальної екскурсії йдеться в працях Олени Белікової, Наталії Безсонової, Ольги Греул [1, с. 41-57], Л. Назаревич [3], І. Судук [5] та ін. Крім того, екскурсії як формі навчання іноземної мови присвячують свої праці Б. Сиванич [4], Г. Швець [6] та ін.

Сучасні технології дозволяють організувати віртуальні екскурсії, зокрема до кімнати-музею Івана Пулюя <https://puluj-museum.tntu.edu.ua/>. Викладач знайомить студентів з експозицією, демонструє катодні лампи, розповідає про переклад Біблії, родину науковця та освітні досягнення. Віртуальна подорож дає можливість студентам сприймати матеріал у зручному темпі, використовуючи аудіосупровід українською та англійською мовами, а також короткі тексти до експонатів. Завдання викладача – коментувати стенди та пояснювати важливі історичні аспекти, пов'язуючи їх із сучасністю.

У своїй попередній праці наголошуємо, що важливою компонентою навчального процесу є читання і «тому важливо заохочувати слухачів до читання коротких текстів під експонатами, наприклад: «Сім'я Івана

Пулюя», «Про люмінесцентну лампу Пулюя», «Громадська діяльність», «Український переклад Святого писма та Молитовника», «ТНТУ відзначає 175-ту річницю від Дня народження Івана Пулюя» та ін. Такий вид роботи формує цілісну картину сприйняття [3, с. 70]. Урізноманітнюють віртуальну екскурсію тематичні відео, доступні на платформі. Доцільним вважаємо перегляд відеоматеріалу В. Шендеровського [9], оскільки перегляд подібних відео допомагає побачити лабораторію Пулюя, його винаходи та зрозуміти титанічну роботу науковця. Під час показу варто наголошувати на значенні Х-променів для медицини та результатах співпраці Пулюя з Вільгельмом Рентгеном.

Формулювання запитань і відповідей є ключовою частиною занять української мови як іноземної. Після віртуальної екскурсії викладач пропонує студентам письмово підготувати 2–3 запитання для обговорення. Це завдання стимулює когнітивну активність і сприяє розвитку комунікації. Під час екскурсії викладач використовує заздалегідь підготовлений текст у формі діалогу, що включає запитання: «Хто цей чоловік?», «Що вам про нього відомо?», «Які винаходи Івана Пулюя ви знаєте?». Студенти відповідають, а викладач у ролі екскурсовода доповнює їхні відповіді, пояснює розташування експонатів і їх значення. Така інтерактивна екскурсія триває близько 40–45 хвилин. Після екскурсії студентам пропонують прочитати текст «Іван Пулюй — винахідник Х-променів» у підручнику «Українська мова для іноземців. Рівні В1 – В2» [2], прослухати подкаст і написати есе «Внесок Івана Пулюя в скарбницю світової культури». На наступному занятті студенти зачитують есе для обговорення. Для закріплення матеріалу використовуються післяекскурсійні вправи: доповнення діалогів, поєднання частин речень, робота з текстами у різних часах. Це сприяє вербалізації побаченого і почутого. Наприкінці заняття студенти обговорюють свої враження та діляться ними з одногрупниками, розповідаючи про постать Івана Пулюя.

Отож, віртуальні екскурсії є потужним інструментом популяризації української культури у світі. Вони займають важливе місце в навчальному процесі, сприяючи мовній практиці, адаптації студентів до нових культурних реалій та розвитку комунікації. Дидактичні матеріали, розроблені для відповідного рівня, інтегрують нову лексику і знання. Екскурсії також формують зв'язне мовлення, розширюють кругозір і поглиблюють розуміння історії України та її визначних постатей, таких як Іван Пулюй. Подальші дослідження можуть зосереджуватися на вдосконаленні методик навчальних екскурсій і створенні матеріалів для культурної адаптації іноземних студентів.

Джерела та література

1. Греул О., Белікова О., Безсонова Н., Віртуальні екскурсії як спосіб активізації пізнавальної діяльності освітніх мігрантів. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки*. № 38. 2021. С. 41-57
2. Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І. Українська мова для іноземців. Практикум (Рівні В1-В2). Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2017. 212 с.
3. Назаревич Л. Екскурсія як метод навчання та мовної адаптації студентів-іноземців. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. Випуск 17. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. С. 58–72.
4. Сиванич Б. Екскурсії як форма навчання мови як іноземної. *Українська мова у світі* : збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., Львів. 2012, с. 236-239
5. Судук І. Інтерактивні методи навчання у викладанні української мови як іноземної студентам нафтогазового профілю. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія», серія «Філологія», вип. 5(73), березень, 2019 р. С. 306 – 309.*
6. Швець Г. Д. Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей : моногр. К.: Фенікс, 2019. 529 с.
7. Віртуальна екскурсія до музею-кімнати Івана Пулюя. URL: <https://pulu-j-museum.tntu.edu.ua/> (дата звернення: 26.01.2025).
8. Музейний портал. URL: <https://museum-portal.com/ua/muzeji>
9. Наука: особистості. Іван Пулюй. Розмова з Василем Шендеровським про відомого фізика Івана Пулюя. До 170-річчя вченого. URL: <https://youtu.be/nDCmLln6rww> (дата звернення: 26.01.2025).

УДК 378:811.161.2'243:902.2.

Назаревич Л. Т., к. філол. н., доц.; Федак С. А., к. філол. н., доц.; Кухарська В. Б., к. пед. н., доц.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЯК ГОВОРИТИ З ІНОЗЕМЦЯМИ ПРО ІВАНА ПУЛЮЯ: ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ТНТУ

Анотація. У розвідці висвітлено досвід використання навчальних екскурсій для адаптації іноземних студентів до соціокультурного середовища України. Розглянуто особливості організації екскурсій до кімнати-музею Івана Пулюя в Тернопільському національному технічному університеті. Виокремлено три основні етапи екскурсійної діяльності: доекскурсійний, екскурсійний і післяекскурсійний. Зазначено роль ментальних мап, інтерактивних платформ «Quizlet» і «LearningApps», відеоматеріалів. Описано методику використання гімну університету як